

kezdőlap
curriculum vitae
megjelent művek
könyvrendelés

hírek, előadások
nyelvédesanyánk
online művek
színházak
novellák és rémesek
televíziós esszé-sorozat
újság
sánta kutya
interjúk
beavatás lehetne
vendégszöveg

vélemények
a kiadó
impresszum

Belépés az admin felületre

Szabir szó és szolga - MN

A hunfalvysta nyelvészet alighanem a világon egyedülálló módon vizsgálta a magyar nyelvet a maga ugyancsak páratlan „történeti-összehasonlító” módszerével. Valószínűleg semelyik ország tudományosságában sem fordult elő, hogy nem magából a helyi nyelvből indultak volna ki a kutatók. Arra meg végképp nem tudok példát, hogy a második lépés sem a „belhasonlítás” volt.

Nos, a magyarral megesett ez a tréfa. Hunfalvyék abból indultak ki, hogy a magyar finnugor nyelv, ezért elvetették a magyar nyelv kutatásában elért addigi eredményeket, különösen annak máig kikezdetlen csúcsteljesítményét, a Czuczor Gergely és Fogarasi János akadémikusok készítette A magyar nyelv szótárát [1] – CzF. – s a magyart a finnugorok származékának, mi több függvényének tekintették. Elsőnek megállapították, hogy 2000 magyar szó a finnugoroktól származott. Később ez a szám ezerre csökkent, majd hatszáz alá.

A történeti összehasonlító módszer születési hibáját tilos szóba hozni. Nevezetesen a féllábúságát, azt, hogy a magyarnak a múlt évezred első feléből hatalmas szövegtestei maradtak fenn a Halotti Beszédttől a majdnem teljes négy evangéliumokig, viszont a finneké és az ugoroké e korból semmi. Tehát az egyik oldalon nincs történetileg összehasonlítható adat. Erre kitalálták a hangtörvényeket és a belőlük kikövetkeztetett finnugor összszavakat. Ily módon pl. a hal (fn.) ősi örökség az uráli korból, eredeti ősalakja *kale volt, egyezően a mai finn 'hal' szóval: kale.

Elég sokat bújtam a hivatalosnak tekintett A magyar nyelv történeti-etimológiai szótárát (TESz.), anélkül, hogy a mi nyelvünkben, vagy annak jelentős közrehatásával levezetett *összszóval találkoztam volna.

A finnugorok által meghagyott szókészletet pedig elkezdték cincálni abból a szempontból, hogy milyen más nyelvből érkezhettek. Mit ne mondjak, a maradékon veszekedhettek a germanisták, a szlavisták és többiek – a orosz nyelvek szerint a politikai széljárásokat kihasználva.

A maradék szemete ment az „ismeretlen szavak” levesébe. Ez ismét egyedülálló az európai nyelvtársak között, a szókészletnek kb. 19 %-a!

*

Nos, nézzünk egy, a tudományos körökben szlávnak tekintett jövevényt.

Szolga szavunkról a Czuczor-Fogarasi Szótár ezt írja: „... *egyezik a különféle szláv nyelvekben divatozó szluga v. szluha szókkal. Mongol nyelven a szolga boghol, mely összeűt a magyar fogoly szóval (a mongolban nincs f hang). (...) Vannak kik a 'szolga' szót a török-tatár oghlan v. oglan szóval rokonítják, mely am. fiú, legény szolga (Sohn, Knabe, Jüngling, Bursche, Diener. Zenker szótára). Egyébíránt a törökben eléjön még kul am. szolga, rabszolga; és: katona.*”

A magyar nyelv történeti-etimológiai szótára – TESz. – különféle szláv nyelvek 'szolga' szavait részletesen felsorolva a szláv származás híve, a mongol és a török kapcsolat lehetőségét nem említi.

*

'Szolga' szavunk jellegzetes őrzője az őskori eurázsiai műveltség egyik fontos eszméjének, az ellentétek kölcsönös áthatásának, amit *Hermész Trismegisztoz* híres mondat-párjával szoktak szemléltetni: „*Ami fönt van, az van lent is, ami lent van, az van fönt is.*” Ikerszavaink százaai tudják ugyanezt: *jön-megy, esik-kel, körülbelül*, stb. Ugyanez egy szóval: *bán – bánt, el/bán/ik, meg/bán, szab – szab/ály, szab/adság* stb. Az ellentétek együtt, egymásban élnek. *Ami mély, az egyszersmind magas* és fordítva. *Szolga* szavunk ősbölcséleti beavatottsága különösen igeikötős, pontosabban: igeirányítás és egyéb toldott alakjaiból tűnik elő: *szolga>szolgál, kiszolgál, kiszolgálattott, leszolgál, megszolgál, rászolgál, beszolgáltatt, föl-szolgál, visszaszolgáltatt, ellenszolgáltatt, jösszolgáltatt* stb.

Ide vág, hogy népmeséinkben a hős általában természetfölötti erőhöz – például táltos lóhoz – szeretne jutni szolgálata által. Mi sem természetesebb, hogy szolgálatát ugyancsak magasabbrendű lényenél, például boszorkánynál teljesíti.

Az utóbbi szó is megér egy gondolatot. A szolgálatot nem csináljuk, hanem teljesítjük, vagyis hiánytalaná, tökéletessé tesszük – különben a századik karóra kerül a fejünk...

*

Hanem miféle szó a szolga?

Nyilvánvalóan magyar az a szó, ami magyar gyökre épül. A CzF. nem állítja, hogy a 'szolgának' volna gyöke, inkább megengedi a szláv, mongol, török származás lehetőségét.

Ha belegondolunk a szó jelentésébe, akkor nyilvánvaló, hogy a szolga lényege, hogy nem szabad akaratából cselekszik, hanem parancsra. Másképpen: szóval irányítják.

Ha magyarként elemezzük, a *sz* általában a légmozgás hangját utánozza: *szél, szív, szuszog, szól*. *Szól+ga/-ge* névképző = szolga – l. *fürge, ürge, hanga, banga* stb. A *szolgát* szó tereli, mert szófogadó. Ugye mennyire érdekes, hogy milyen közel áll a 'szó, szolga' kettős hangalakja és esetleges alapjelentése sok szláv nyelvben? Például az oroszban a '*szolga*' *служба, szolgálat* служба, a 'szó' – *слово*. „A szerb *sluga*, 'szolga' – a te észjárásod mentén haladva, írja nekem Csorba Béla Délvidékről – levezethető a *slog*-ból is, ami a szerbben közönségesen szótágot jelent a *sloga* pedig egyetértést, ami már nincs messze a szófogadástól.” Oroszul 'engedelmes, szófogadó' *послушный*, 'engedelmeskedni' *слушаться*, mert 'hallani' *слушать*. A jó szolga ugyanis meghallja a parancsot. A dologban az a legérdekesebb, hogy a szavakon túlmenően egy eszmét, egy gondolati összefüggést is fölismertek és eltanultak a szlávok! Ők a szabirok színrelépése után [2] bő kétezer évvel jelentek meg. Elődeik a Baltikumig és a Fekete-tengerig vezető szabir kereskedő-útvonalak mentén éltek. Nem ellenőrzött értesüléseim szerint az oroszok legközelebbi genetikai rokonai – hogy, hogynem – a finnugorok, közelebből a finnségi népek. Még kevésbé tudom, hogy e „vérokontság” milyen nyelvi és egyéb kulturális hatásokkal járt.

A hivatalos nyelvtudomány alapműve, a már említett TESz. [3], azt állítja, hogy *szó* szavunk „*ősi örökség az ugor korból*”, továbbá a török *sab, sav* átvétele. Hivatalos nyelvészeink Kr. e. 1300 tájékára becsülik az ugor nyelvi egység felbomlását, viszont a törökök csak a Kr. u. 5-6. században bukkantak föl az írott történelem színpadán. Addig bizonyára lappangtak valahol, de pajkosságból nyilván előrekuldtak néhány szó-előőrösöt...

Bíborbanszületett Konstantintól tudjuk, hogy a türköket, azaz Árpád magyarjait, régen „*szabirnak neveztek*” – szabartoiaszfaloi. 'Erős szabiroknak' értelmezi a kifejezést Szabados György történéssz [4]. *Szabir titok* c. könyvemben sok példával igazoltam, hogy az obi ugorok és a szamojédok emlékezetébe mélyen beivódott, hogy ők valamikor szoros közelségben éltek a *szibir; szabar; szabir; tapar* stb. neveken emlegetett néppel, amely példaképük volt: lovon járt, kereskedett, fémesszközöket csinált, zablisztet adott nekik, páncél-átlövő íjat, sőt, méhsört! Szobeli hagyományuk legtöbbet emlegetett népe. Az ugorok és szamojédok hűségesen őrzik a tőlük-tőlünk tanult népdal-, népmese és nyelvi elemeket – lásd *Reguly Antal, Pápay József, Munkácsy Bernát, Juhász Zoltán* és mások kutatásait.

„*Az szabirok háromszögletű földvárjai, a szabolcsira hajazó csud-várak, ma is láthatók. Az oroszok némely finn népséget csudok-nak neveznek. Azt gondolták s gondolják, hogy e csud név azonos a régi sküth (szitty) névvel. A csud kifejezés az Enari, vagy Anara körül lakó lappoknál azt teszi, mint a finn sota, s magyar csata; csud tehát am. csatanép, hadi nép, a csudeh (mely többes = csudok) pedig jelent nálok csatanépet, vagy csatározó, száguldó hadnépet. Közel az Enári egyházhöz*

magas hegy van: csudvár; melyen hajdan a lappokat bántó csatanép tartózkodott. S ezen nevezés legjobban illik azon népekre, kiket az orosz krónikák csudoknak neveztek, illenék egy szóval a hellén által nevezett sküth-ekre. A lapp csud jelentését, melyet a skuth-ekre hajlandók vagyunk érteni, nagyon találólag kifejezi a magyar csatangol ige szó is." (Sjögrén után Hunfalvy Pál, CzF. CSUD szócikke).

A régészek azt derítették ki, hogy az ifjesítő szabir az *andronovói kultúracsalád* egyik népeként Kr. e. 1800 körül telepedett meg az északi sztyeppe és a Dél-Ural vidékén. Elterjedt az Altájig, majd ment Nyugatra a népvándorlás hullámaival. Egy része lemaradt; kik mások, ha nem ők voltak azok, akikkel Juliánus remekül szót értett magyarul 1236-ban a Volga-könyök tájékán!?

Tehát írott történeti forrásokból és maguktól a nyelvrokon ugoroktól tudjuk, hogy „régí nevünk szabir” volt, nyelvünk és műveltségünk pedig magyar! A szabir titok tehát rég nem titok, csak éppen nem tudhat róla a magyar.

*

Meglehet, hogy szó és szolga szavunk nem vendég, hanem tőlünk indulva tett egy nagy kört a szláv nyelvekben?

[1] A mű az MTA megbízásából és állandó ellenőrzése mellett készült. Soha tudományos testület nem állapította meg „tudománytalanságát.”

[2] Czakó Gábor: A szabir titok, CzSimon könyvek, Bp. 2013

[3] A TESz legtöbbet hivatkozott forrása CzF.

[4] Szabados György: Magyar államalapítások a IX.-XI. században, Szegedi Középkorász Műhely, 2011

2013-07-23 00:00:00 - Vissza
